

Het AI-kompas: drie gesprekken die aan elke AI-tool voorafgaan

In de meeste organisaties is AI er al. Vaak stilletjes, zonder dat het ooit op een agenda stond. Niet de tool bepaalt of het werkt, maar het gesprek erover. Dit A4 helpt je dat gesprek te voeren.

De drie gesprekken

1

Het morele kompas

Wat vinden wij passend richting klanten en data, en wat juist niet?

- Waar zetten we AI wel en niet voor in?
- Wat vertellen we klanten over ons AI-gebruik?
- Welke gegevens gaan nooit een AI-tool in?

Signaal: er is beleid, maar niemand kan het navertellen. Dan is het kompas van papier, niet van het team.

Valkuil: het gesprek delegeren aan IT of juristen. Dit is een waardengesprek, geen compliance-oefening.

2

Wie durft het te zeggen

Wordt AI bij ons openlijk gebruikt, of stilletjes?

- Durft iedereen te vertellen waar AI helpt?
- Wat zegt stil gebruik over ons onderlinge vertrouwen?
- Hoe maken we experimenteren veilig en bespreekbaar?

Signaal: in het teamoverleg gebruikt niemand AI, in de wandelgangen iedereen. Dat verschil is de diagnose.

Valkuil: openheid afdwingen met een meldplicht. Vertrouwen ontstaat door voorbeeldgedrag, niet door registratie.

3

Wat mensenwerk blijft

Welk deel van ons werk geven we nooit uit handen?

- Waar zit onze menselijke toegevoegde waarde?
- Welke beslissingen vragen altijd menselijk oordeel?
- Wat betekent dit voor ieders vakmanschap?

Signaal: onzekerheid uit zich zelden als vraag en vaak als weerstand tegen elke tool.

Valkuil: geruststellen zonder gesprek. Een belofte overtuigt niemand die het gesprek nooit gevoerd heeft.

De werkvorm: het kompasgesprek in 60 minuten

Leg dit A4 in je teamoverleg op tafel. Eén begeleider bewaakt de tijd, iedereen doet mee. Geen laptop, wel een flipover.

5 min Rondje: wie gebruikt AI al, waarvoor?	15 min Gesprek 1: het morele kompas	15 min Gesprek 2: wie durft het te zeggen	15 min Gesprek 3: wat mensenwerk blijft	10 min Afspraken vastleggen en vervolg plannen
---	---	---	---	--

Tips voor de begeleider: laat stiltes even staan, daar ontstaat het echte gesprek. Vraag door op voorbeelden uit de eigen praktijk. En parkeer tooldiscussies ("welke tool is beter?") op een aparte lijst: daar gaat dit gesprek niet over.

LEG DRIE AFSPRAKEN VAST, ÉÉN PER GESPREK

- 1 • **Onze grenzen** eigenaar / datum
- 2 • **Onze openheid** eigenaar / datum
- 3 • **Ons mensenwerk** eigenaar / datum